

Uchwała Nr 34/169/2015
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi
z dnia 25 listopada 2015 r.

w składzie

1. Ryszard Paweł Krawczyk	8. Agnieszka Kamyczek-Maszewska
2. Beata Kaczmarek	9. Józefa Lucyna Michejda
3. Ewa Śpionek	10. Bogusław Wenus
4. Iwona Kopczyńska	11. Grażyna Kos
5. Anna Kaźmierczak	12. Paweł Dobrzyński
6. Paweł Jaśkiewicz	13. Roman Drozdowski
7. Bogdan Łągwa	

Po rozpoznaniu w dniu 25 listopada 2015 r. Uchwały Nr XV/137/15 Rady Gminy Andrespol z dnia 29 października 2015 roku w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłat na terenie Gminy Andrespol, doręczonej Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Łodzi w dniu 4 listopada 2015 roku, działając na podstawie art. 18 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz.U. 2012 r., poz. 1113 ze zm.), art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 594 ze zm.)

Kolegium uchwala, co następuje:

z powodu naruszenia prawa, tj. art. 6k ust.1 pkt 1 w związku z art.6j ust.2 i 2a, ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 roku poz. 391 z późniejszymi zmianami) stwierdza się nieważność Uchwały Nr XV/137/15 Rady Gminy Andrespol z dnia 29 października 2015 roku w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłat na terenie Gminy Andrespol.

U Z A S A D N I E N I E

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi wszczęło postępowanie nadzorcze w zakresie Uchwały Nr XV/137/15 Rady Gminy Andrespol z dnia 29 października 2015 roku w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłat na terenie Gminy Andrespol zwanej dalej „uchwałą” - zapraszając na posiedzenie Kolegium przedstawicieli jednostki. W posiedzeniu Kolegium uczestniczyli przedstawiciele jednostki: Grażyna Walczak – Kierownik Referatu Realizacji Projektów i Gospodarki Odpadami, Jan Klepacz – Radca Prawny, Jan Olbert – pracownik Urzędu Gminy.

Dokonując analizy przedmiotowej uchwały, Kolegium ustaliło, co następuje:

Stosownie do przepisu art. 6k ust.1 pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - zwanej dalej „ustawą” – Rada gminy, w drodze uchwały dokona wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi spośród metod określonych w art.6j ust.1 i 2 oraz ustali stawkę takiej opłaty; dopuszcza się stosowanie więcej niż jednej metody ustalenia opłat na obszarze gminy. Z kolei z zapisów art.6j ust.2 ustawy wynika, że w przypadku nieruchomości, o której mowa w art.6c ust.1, rada gminy może uchwalić jedną stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od gospodarstwa domowego. Natomiast w art.6j ust.2a ustawy, ustawodawca zawarł upoważnienie dla Rady do różnicowania stawek opłaty w zależności od powierzchni lokalu mieszkalnego, liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomość, odbierania odpadów z terenów wiejskich lub miejskich, a także od rodzaju zabudowy.

W badanej uchwale Rada Gminy Andrespol zastosowała metodę ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od gospodarstwa domowego, w zależności od sposobu zbierania i odbierania odpadów komunalnych. Przyjmując metodę ustalenia opłaty od gospodarstwa domowego, Rada Gminy Andrespol ustaliła następujące stawki opłaty:

- w § 2 ust.1 ustalono miesięczną stawkę opłaty od właścicieli nieruchomości za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny, w wysokości 9 zł miesięcznie od jednego gospodarstwa domowego składającego z jednej osoby,
- w § 2 ust.2 ustalono miesięczną stawkę opłaty od właścicieli nieruchomości za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli odpady nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny, w wysokości 16 zł miesięcznie od jednego gospodarstwa domowego składającego z jednej osoby,
- w § 3 ust.1 ustalono miesięczną stawkę opłaty od właścicieli nieruchomości za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny, w wysokości 15 zł miesięcznie od jednego gospodarstwa domowego składającego z dwóch osób,
- w § 3 ust.2 ustalono miesięczną stawkę opłaty od właścicieli nieruchomości za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli odpady nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny, w wysokości 27 zł miesięcznie od jednego gospodarstwa domowego składającego z dwóch osób,
- w § 4 ust.1 ustalono miesięczną stawkę opłaty od właścicieli nieruchomości za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny, w wysokości 24 zł miesięcznie od jednego gospodarstwa domowego składającego z trzech do czterech osób,
- w § 4 ust.2 ustalono miesięczną stawkę opłaty od właścicieli nieruchomości za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli odpady nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny, w wysokości 38 zł miesięcznie od

jednego gospodarstwa domowego składającego z trzech do czterech osób,

- w § 5 ust.1 ustalono miesięczną stawkę opłaty od właścicieli nieruchomości za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny, w wysokości 32 zł miesięcznie od jednego gospodarstwa domowego składającego z więcej niż cztery osoby,

- w § 5 ust.2 ustalono miesięczną stawkę opłaty od właścicieli nieruchomości za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli odpady nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny, w wysokości 50 zł miesięcznie od jednego gospodarstwa domowego składającego z więcej niż cztery osoby.

Uczestniczący w posiedzeniu Kolegium przedstawiciele wyrazili m.in. pogląd, zgodnie z którym zróżnicowanie stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w zależności od wielkości gospodarstwa domowego jest dopuszczalne na gruncie art. 6j ust.2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W ocenie Kolegium Izby, różnicowanie stawki opłaty w zależności od wielkości gospodarstwa domowego pozostaje w sprzeczności z art. 6k ust.1 pkt 1 w zw. z art. 6j ust.2 i 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Na podstawie art. 6k ust.1 pkt 1 ustawy, rada gminy została zobligowana do podjęcia uchwały w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi spośród metod określonych w art. 6j ust. 1 i 2 oraz do ustalenia stawki takiej opłaty, z możliwością zastosowania więcej niż jednej metody ustalenia opłat na obszarze gminy.

W danym przypadku Rada Gminy Andrespol dokonała wyboru metody ustalenia opłaty od gospodarstwa domowego, przy czym ustaliła kilka stawek tej opłaty w zależności od ilości osób będących w gospodarstwie, podczas gdy przywołany przepis stanowi, że rada gminy może uchwalić jedną stawkę od gospodarstwa domowego. Podstawy do zastosowanego w danym przypadku różnicowania nie stanowi również art. 6j ust.2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, który to przepis zawiera upoważnienie dla rady gminy do różnicowania stawki opłaty, jednakże wyłącznie w wyspecyfikowanych w nim przypadkach, tj. w zależności od:

- powierzchni lokalu mieszkalnego,
- liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomość,
- odbierania odpadów z terenów wiejskich lub miejskich,
- rodzaju zabudowy.

Powyższy katalog nie zawiera przesłanki różnicowania stawki opłaty w zależności od wielkości (liczebności) gospodarstwa domowego, gdyż liczba mieszkań odnosi się do liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomość, a nie do liczby mieszkańców tworzących, czy zamieszkujących, gospodarstwo domowe. Tym samym przedmiotowa przesłanka znajduje zastosowanie w przypadku metody, o której mowa w art. 6j ust.1 pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którym opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest obliczana jako iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki opłaty ustalonej na podstawie art. 6k ust.1 ustawy.

W konsekwencji w przypadku wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 6j ust.2 ustawy, rada gminy powinna ustalić jedną stawkę opłaty od gospodarstwa domowego, bez jej różnicowania w zależności od wielkości (liczebności) gospodarstwa.

Jednocześnie należy podkreślić, że w stanie prawnym obowiązującym do dnia 1 lutego 2015 roku, istniała możliwość różnicowania stawki opłaty od gospodarstwa domowego w zależności od wielkości gospodarstwa w oparciu o upoważnienie wynikające z art. 6k ust.4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, który stanowił, że rada gminy określając warunki opłat zgodnie z metodą, o której mowa w art. 6j ust.1 i 2, może

różnicować stawki opłat, wprowadzać zwolnienia przedmiotowe, ustanawiać dopłaty dla właścicieli nieruchomości, o których mowa w art. 6c ust. 1, spełniających ustalone przez nią kryteria lub określić szczegółowo zasady ustalania tych opłat. Na mocy przywołanego przepisu ustawodawca wprost upoważnił radę gminy do zróżnicowania stawki opłaty ustalonej od gospodarstwa domowego, a jednocześnie nie ustalił przesłanek zastosowania takiego zróżnicowania, jak również nie odesłał w tym zakresie do art. 6j ust.2a ustawy. W efekcie rada gminy korzystając z upoważnienia wynikającego z art. 6k ust.4 ustawy, w przypadku wyboru metody ustalenia opłaty od gospodarstwa domowego, mogła dokonać różnicowania stawki takiej opłaty z uwagi na przesłanki mające w danym przypadku uzasadnienie faktyczne np. z uwagi na wielkość (liczebność) gospodarstwa domowego.

Natomiast na mocy art. 1 pkt 14 ustawy z dnia 28 listopada 2014 roku o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r., poz. 87), art. 6k ust.4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach otrzymał nowe brzmienie, zgodnie z którym rada gminy, w drodze uchwały, może zwolnić w całości lub w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, w części dotyczącej gospodarstw domowych, w których dochód nie przekracza kwoty uprawniającej do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, o której mowa w art. 8 ust. 1 lub 2 ustawy o pomocy społecznej. Tym samym ustawodawca zrezygnował z ogólnego upoważnienia dla rady gminy do różnicowania stawek opłat, zawartego do dnia 1 lutego 2015 roku w art. 6k ust.4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, pozostawiając w tym zakresie jedynie upoważnienie wynikające z art. 6j ust.2a ustawy, zawierające zamknięty katalog możliwości zastosowania takiego różnicowania, który nie przewiduje w tym zakresie przesłanki wielkości (liczebności) gospodarstwa domowego. Reasumując Kolegium Izby wskazuje, że w stanie prawnym obowiązującym od dnia 1 lutego 2015 roku, w przypadku wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, stosownie do art. 6j ust.2 ustawy, rada gminy nie ma możliwości różnicowania stawki opłaty w zależności od wielkości gospodarstwa domowego.

Nadto Kolegium Izby wskazuje, że przytoczony przez przedstawicieli jednostki (jak również wskazany w podstawie prawnej badanej uchwały) przepis art.6k ust.1 i 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, nie daje podstawy prawnej do różnicowania gospodarstw domowych.

Biorąc powyższe pod uwagę postanowiono, jak w sentencji.

Od uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w terminie 30 dni od dnia doręczenia skarżącemu uchwały.

**Przewodniczący
Kolegium**

**Prezes RIO w Łodzi
Ryszard Krawczyk**